

Úřad pro dohled
nad hospodařením
politických stran
a politických hnutí

Kounicova 688/26
602 00 Brno
ID DS: psn9irb
podatelna@udhpsch.cz
<https://www.udhpsch.cz>

UKPSX000S8Q8

Vážený pan

[REDACTED]
nar. [REDACTED]
[REDACTED]

ID DS: [REDACTED]

Sp.zn.: S-UDH-02161/2021 OKSŘ
Naše č.j.: UDH-02342/2021 Vaše č.j.:
Vyřizuje: [REDACTED] Tel.: +420 733 283 997

Dne: 08.10.2021

E-mail: [REDACTED]

Úřad pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí (dále jen „Úřad“), jako správní orgán věcně příslušný podle § 16f odst. 1 písm. d) zákona č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „volební zákon“), a § 10 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vydává jakožto první úkon v řízení podle § 90 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), ve společném řízení podle § 88 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a § 150 správního řádu tento

P Ř Í K A Z

I.

Obviněný [REDACTED] nar. [REDACTED] trvalý pobyt: [REDACTED]
[REDACTED] (dále jen „obviněný“)

se uznává vinným

- 1) ze spáchání **přestupku podle § 16g odst. 1 písm. a) volebního zákona**, kterého se dopustit tím, že v době probíhající volební kampaně pro volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky se v rozporu s § 16 odst. 2 z nedbalosti účastnil volební kampaně bez předchozí registrace ve zvláštním registru Úřadu, konkrétně vytvořil [REDACTED] [REDACTED] na platformě [REDACTED] [REDACTED] který má charakter sdělení ve prospěch, příp. v neprospěch kandidující koalice

(složené z politické strany [redacted] IC [redacted] se sídlem [redacted] a politického hnutí [redacted] IC [redacted] se sídlem [redacted] ve smyslu § 16 odst. 1 volebního zákona, a účastnil se tak volební kampaně, aniž by předtím požádal jako tzv. registrovaná třetí osoba o zápis do zvláštního registru spravovaného Úřadem na základě § 16 odst. 1 volebního zákona, a

- 2) ze spáchání **přestupku podle § 16g odst. 1 písm. c) volebního zákona**, kterého se dopustil tím, že v době volební kampaně pro volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky v rozporu s § 16 odst. 6 větou první volebního zákona z nedbalosti nezajistil, aby byl jím provozovaný prostředek volební kampaně, tj. [redacted] na platformě [redacted] označen informací o zadavateli a zpracovateli.

II.

Za tyto přestupky se obviněnému podle § 16h odst. 5 písm. a) volebního zákona a podle § 41 odst. 1 a § 46 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky **ukládá jako správní trest pokuta ve výši 18.000 Kč** (slovy: osmnáct tisíc korun českých).

Instrukce k placení:

Pokuta je splatná **do 30 dnů od právní moci** tohoto příkazu (§ 46 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky), a to na účet Celního úřadu pro Jihomoravský kraj vedený u České národní banky, číslo účtu: **3754-17721621/0710**. Jako variabilní symbol uveďte rodné číslo obviněného (bez lomítka).

O d ů v o d n ě n í

I. Právní hodnocení Úřadu

Podle § 16 odst. 1 volebního zákona se *volební kampaní rozumí jakákoliv propagace kandidující politické strany, politického hnutí nebo koalice, jejich kandidáta anebo nezávislého kandidáta nebo volební agitace ve prospěch kandidující politické strany, politického hnutí nebo koalice, jejich kandidáta nebo nezávislého kandidáta, zejména veřejné oznámení určené na jejich podporu anebo sloužící v jejich prospěch, včetně jakékoliv doprovodné akce, za které se poskytne nebo obvykle poskytuje úplata. Za volební kampaň se považuje i sdělení v neprospěch jiné kandidující politické strany, politického hnutí, koalice, jejich kandidáta nebo nezávislého kandidáta.*

Podle § 16 odst. 3 volebního zákona *volební kampaň podle tohoto zákona začíná dnem vyhlášení voleb do Parlamentu České republiky a končí dnem vyhlášení celkových výsledků voleb do Parlamentu České republiky.*

I.A Přestupek podle § 16g odst. 1 písm. a) volebního zákona

Podle § 16 odst. 2 volebního zákona se fyzická nebo právnická osoba, která se hodlá účastnit volební kampaně bez vědomí kandidující politické strany, politického hnutí nebo koalice, jejich kandidáta anebo nezávislého kandidáta, je povinna se před vstupem do volební kampaně registrovat jako registrovaná třetí osoba u Úřadu pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí (dále jen "Úřad") zřízeného podle zákona upravujícího sdružování v politických stranách a politických hnutích.

Podle § 16 odst. 6 volebního zákona propagace nebo volební agitace šířené prostřednictvím komunikačních médií musí obsahovat informaci o jejich zadavateli a zpracovateli; to platí obdobně i pro využití velkoplošných zařízení a sdělení v neprospěch kterékoliv kandidující politické strany, politického hnutí nebo koalice, jejich kandidáta nebo nezávislého kandidáta. Kandidující politické strany, politická hnutí, koalice nebo nezávislý kandidát jsou povinni označit svým názvem nebo zkratkou, v případě nezávislého kandidáta svým jménem a příjmením, jimi využitě prostředky volební kampaně. Registrované třetí osoby jsou povinny jimi využitě prostředky volební kampaně označit názvem, zkratkou nebo jménem a příjmením a evidenčním číslem registrované třetí osoby přiděleným Úřadem.

Podle § 16h odst. 1 písm. c) volebního zákona se fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 16 odst. 2 se účastní volební kampaně bez předchozí registrace ve zvláštním registru Úřadu.

Úřad obdržel dne 27.08.2021, pod č.j. UDH-02161/2021 podnět upozorňující na skutečnost, že provozovatel [redacted] na platformě [redacted] (dále jen [redacted]), který umožňuje vytvářet sdělení ve prospěch či v neprospěch (dle přání uživatele) koalice [redacted] (složené z politické strany [redacted] IČ [redacted] se sídlem [redacted] a politického hnutí [redacted] IČ [redacted] se sídlem [redacted] dále jen „koalice“), se účastní volební kampaně, aniž by předtím požádal jako tzv. registrovaná třetí osoba o zápis do zvláštního registru spravovaného Úřadem na základě § 16e odst. 1 volebního zákona.

Klíčovou otázkou pro dovození odpovědnosti za tento přestupek je posouzení, zda je možno generátor na platformě [redacted] považovat za volební kampaň ve smyslu § 16 odst. 1 volebního zákona.

Úřad má za to, že obsah na platformě [redacted] je volební kampaní ve smyslu § 16 odst. 1 volebního zákona, tj. že pouhým náhledem na danou stránku běžným uživatelem internetu (potažmo voličem) dochází k volební agitaci, za kterou se obvykle poskytuje úplata. Úřad příkladmo uvádí, že po nahlédnutí na danou stránku se zde mění obrázky a texty, tak, že si uživatel zvolí „náhodně vygenerovat“, „vložit vlastní obrázek“, „vložit vlastní text“. Při náhodné generaci se objevují texty jako např.:

[redacted]

[REDACTED]

Tato sdělení lze podle obsahu jednoznačně označit za agitaci ve prospěch kandidující koalice. V závislosti na obsahu vlastního textu, který uživatel do [REDACTED] vloží, lze stejně tak vytvářet sdělení v neprospěch kandidující koalice. Rovněž je na každé vygenerované fotce s textem i logo koalice [REDACTED] tedy volební agitace se jeví jako skutečná volební kampaň koalice, jednoznačně vstupuje do volební kampaně a ovlivňuje potenciální voliče.

Úřad při posuzování odpovědnosti obviněného vycházel z Twitterového účtu [REDACTED], kde bylo dne 12.07.2021 zveřejněno: „S [REDACTED] jsme vyrobili [REDACTED] kampaně. Občas vám vyskočí kočička, občas něco vtipného a někdy obrázek, co by ke sloganu seděl líp jak ten původní. enjoy [REDACTED]“

Úřad rovněž vzal v potaz rozhovor pro portál [REDACTED] ze dne 16.07.2021, kdy [REDACTED] uvedla: „Díky [REDACTED] nám mohou lidé posílat návrhy a úpravy a případně se stát i spoluvůrci. Nebo si kód přepracovat pro svůj vlastní generátor. Zatím vím o dvou mutacích a asi se chystá i jedna pro [REDACTED]. Náš generátor ale už nemáme v plánu rozšiřovat. Inspirací podle [REDACTED] byla vlna kritiky kampaně na Twitteru. Lidé často zmiňovali, že to vypadá, jako by za hesla byl vybrán naprosto náhodný obrázek. A já se zrovna učím programovat, takže to byla příležitost naučit se nové věci, mít něco zajímavého v portfoliu a zároveň udělat vtip,“ doplnila spoluautorka generátoru. Ta zároveň podotkla, že s přítelem nečekali, že bude mít jejich projekt takový ohlas. *Brala jsem ho jen jako trochu komplexnější mem. Ptát se někoho z koalice a zvláště přímo vedení na povolení by mi přišlo stejně směšné jako ptát se na souhlas se satirickým obrázkem.“*

Z hlediska toho, zda se jedná o činnost třetí osoby, která by se měla registrovat podle § 16 odst. 2 volebního zákona, anebo o činnost podporovatele, jehož výdaje na volební kampaň či poskytnutá bezúplatná plnění se započítávají do limitu nákladů na volební kampaň kandidujícího subjektu, je rozhodující rozlišení, zda volební kampaň vede s vědomím či bez vědomí kandidujícího subjektu. Z výše uvedeného rozhovoru pro [REDACTED] má Úřad za to, že obviněný vedl volební kampaň bez vědomí kandidující koalice. To rovněž dokládá i sdělení [REDACTED] ze dne 14.07.2021:

1 [REDACTED]
2 [REDACTED]
3 [REDACTED]

„Crowdthinking“ funguje. Tohle jsme úplně nečekali, ale umět se bavit na vlastní účet je třeba. Jak zjistit, jestli za nás kandidují koťátka? Sledujte naše oficiální kanály. A program máme na webu, ale jestli se chcete zasmát, příjemnou zábavu: [REDACTED]:)“

Úřadu není známo, zda obviněný za vznik [REDACTED] poskytl úplatu, případně v jaké výši. To však z hlediska naplnění znaků volební kampaně ve smyslu § 16 odst. 1 volebního zákona není podstatné, protože postačí, pokud se za vytvoření [REDACTED] obvykle poskytuje úplata. Vytvoření [REDACTED] je jednoznačně službou, za kterou se úplata obvykle poskytuje, byť je Úřadu známo, že webová služba [REDACTED] nabízí bezplatný pronájem prostoru pro webovou stránku pro otevřené projekty.

Jelikož [REDACTED] naplňuje v posuzovaném případě znaky volební kampaně, jak je rozvedeno výše, bylo povinností obviněného neprodleně před zveřejněním [REDACTED] podle § 16 odst. 3 volebního zákona požádat o zápis do zvláštního registru Úřadu podle § 16e odst. 1 volebního zákona a splnit další s tím spojené povinnosti (zejm. oznámit Úřadu adresu internetových stránek, kde budou zveřejňovány informace o financování volební kampaně, zřídit volební účet a oznámit Úřadu jeho zřízení a adresu internetových stránek, na kterých je volební účet přístupný - § 16e odst. 6 volebního zákona).

Úřad tedy uzavírá, že se obviněný dopustil přestupku podle § 16g odst. 1 písm. a) volebního zákona tím, že se v rozporu s § 16 odst. 2 volebního zákona zúčastnil volební kampaně pro volby do Poslanecké sněmovny v roce 2021 bez předchozí registrace ve zvláštním registru Úřadu.

I.B Přestupek podle § 16g odst. 1 písm. c) volebního zákona

Podle § 16 odst. 6 volebního zákona propagace nebo volební agitace šířené prostřednictvím komunikačních médií musí obsahovat informaci o jejich zadavateli a zpracovateli; to platí obdobně i pro využití velkoplošných zařízení a sdělení v neprospěch kteréhokoliv kandidující politické strany, politického hnutí nebo koalice, jejich kandidáta nebo nezávislého kandidáta. Kandidující politické strany, politická hnutí, koalice nebo nezávislý kandidát jsou povinni označit svým názvem nebo zkratkou, v případě nezávislého kandidáta svým jménem a příjmením, jimi využitě prostředky volební kampaně.

Podle § 16g odst. 1 písm. c) volebního zákona se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 16 odst. 6 nezajistí, aby propagace nebo volební agitace šířená prostřednictvím komunikačních médií nebo s využitím velkoplošného zařízení anebo sdělení v neprospěch kteréhokoliv kandidující politické strany, politického hnutí nebo koalice, jejich kandidáta nebo nezávislého kandidáta obsahovaly informaci o zadavateli a zpracovateli.

Úřad dne 24.09.2021 a 30.09.2021 nahlédl na [REDACTED] na platformu [REDACTED] a zjistil, že zde informace o zadavateli a zpracovateli chybí.

Povinnými údaji podle § 16 odst. 6 volebního zákona je informace o zadavateli a zpracovateli. Zadavatelem je ten, kdo si daný prostředek volební kampaně objednal, v tomto případě obviněný. Zpracovatel je pak ten, u koho zadavatel prostředek volební kampaně objednal a kdo kampaň vytvořil, příp. její náklady zadavateli vyfakturoval – typicky PR, reklamní agentura či společnost zajišťující volební poradenství a realizaci, fyzická či právnická osoba.

Je důležité rovněž zmínit, že podstatou takových „prezentací“, v tomto konkrétním případě [REDAKCE] je, aby bylo na první pohled zřejmé, komu daný [REDAKCE] (profil, webová stránka, profil na sociální síti ...) patří nebo kdo jej spravuje. Proto by všechny grafické a audiovizuální prostředky volební kampaně měly mít v sobě zakomponovánu informaci o zadavateli a zpracovateli.

Úřad má na základě výše uvedeného za prokázané, že se obviněný dopustil přestupku podle § 16g odst. 1 písm. c) volebního zákona tím, že v době trvání volební kampaně pro volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky v rozporu s § 16 odst. 6 volebního zákona z nedbalosti nezajistil, aby jím provozovaný prostředek volební kampaně, tj. [REDAKCE] [REDAKCE] na platformě [REDAKCE] obsahoval informaci o zadavateli a zpracovateli.

Závěrem Úřad považuje za žádoucí zdůraznit, že smyslem právní úpravy tzv. registrovaných třetích osob není omezení svobody projevu, ale snaha o větší transparentnost volební kampaně, tj. aby i subjekty, které vstupují do volební kampaně bez vědomí kandidujících subjektů (ať už v jejich prospěch, tak v neprospěch) „odkryly karty“ tak, aby se široká veřejnost mohla seznámit s financováním volební kampaně takového subjektu skrze transparentní volební účet zveřejněný na internetových stránkách Úřadu, a to ve spojení s označenými volebními materiály (plakáty, letáky, billboardy, internetovými prezentacemi, GitHuby apod.), a po skončení volební kampaně pak prostřednictvím zveřejnění výdajů na volební kampaň na internetových stránkách, jejichž odkaz je dostupný na internetových stránkách Úřadu. Registrace je zdarma a Úřad ji vyřizuje obratem, takže fakticky nepředstavuje překážku ve vedení volební kampaně.

K časovému hledisku splnění povinnosti vést volební kampaň na základě registrace ve zvláštním registru Úřadu Úřad poznamenává, že Nejvyšší správní soud v konkrétní věci dovedl, že „za „kandidáta“ lze považovat pouze toho, kdo je kandidátem nejen materiálně, ale i formálně, tedy je uveden na kandidátní listině nebo přihlášce k registraci, která již byla příslušným orgánem registrována. Až od okamžiku registrace se totiž potenciální třetí osoby mohou dozvědět, že na ně v případě určitých podob realizace politického projevu dopadá povinnost registrace ve smyslu § 16e zákona o volbách do Parlamentu“⁴ Z toho pak dovedl, že „krajský úřad přesně 49. den přede dnem voleb rozhodne o registraci kandidátní listiny a neprodleně rozhodnutí vyvěsí na úřední desku. Jak již bylo uvedeno, třetí subjekt se může dopustit přestupku dle § 16h⁵ odst. 1 písm. a) zákona o volbách do Parlamentu až poté, co byl politický subjekt zaregistrován a tato registrace byla zveřejněna. Je proto vyloučeno, aby se třetí osoba

⁴ Rozsudek ze dne 12.08.2020, č.j. Ars 6/2019 – 33; www.nssoud.cz

⁵ Týká se i fyzických osob, tj. přestupku dle 16g odst. 1 písm. a) volebního zákona

mohla před 49. dnem voleb dopustit přestupku dle § 16h odst. 1 písm. a) zákona o volbách do Parlamentu.“⁶

II. Určení druhu správního trestu

Při určení druhu správního trestu Úřad přihlédl k demonstrativně uvedeným okolnostem uvedeným v § 37 zákona o odpovědnosti za přestupky, které mají vliv na míru společenské škodlivosti přestupku. Vzhledem k tomu, že přihlídnutí ke všem zákonem uvedeným okolnostem není pro posouzení společenské škodlivosti přestupku rozhodující, bylo Úřadem přihlédnuto jen k některým okolnostem, a to **k povaze a závažnosti přestupků** [§ 37 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky], a to konkrétně:

a. k významu zákonem chráněného zájmu, který byl přestupky porušen [§ 38 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky]

Zájmem chráněným zákonem je v případě přestupků podle § 16g odst. 1 písm. a) a c) volebního zákona zájem na transparentnosti volební kampaně (viz důvodová zpráva k novele volebního zákona – zákon č. 322/2016 Sb.). Závažnost těchto přestupků se v obecné rovině odráží v sazbě pokuty za přestupky, která činí 10.000 Kč až 100.000 Kč.

b. k významu a rozsahu následku přestupků [§ 38 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky]

Význam a rozsah následku přestupku dle § 16g odst. 1 písm. a) volebního zákona považuje Úřad za závažný, a to zejména s ohledem na zveřejnění odkazu na generátor na sociální síti Twitter a jeho dosahu na potenciální voliče⁷ a rovněž z hlediska širokého povědomí v souvislosti se zveřejněnými články a rozhovory v médiích (██████████, ██████████), je takto vedená volební kampaň způsobilá ovlivnit značné množství potenciálních voličů.

Význam a rozsah následku přestupku dle § 16g odst. 1 písm. c) volebního zákona považuje Úřad za závažný, protože jakákoli osoba a potažmo volič byl sice pravděpodobně srozuměn s tím, že se jedná o prostředek volební kampaně, nicméně měl právo vědět, kdo je v dané věci zadavatel a kdo zpracovatel.

c. k okolnostem spáchání přestupků [§ 38 písm. d) zákona o odpovědnosti za přestupky]

⁶ Rozsudek ze dne 19.11.2020, č.j. Ars 5/2019 – 38; www.nssoud.cz

⁷ Ke dni 08.10.2021 má na twitterovém účtu: ██████████ 4.178 sledujících, ██████████ 1.137 sledujících a ██████████ 57.076 sledujících

Ve prospěch obviněného hovoří skutečnost, že dosud nebyl v souvislosti s volební agitací sankcionován.

d. k druhu a míře zavinění [§ 38 písm. e) zákona o odpovědnosti za přestupky]

Vzhledem k faktu, že se jedná o první účast obviněného ve volbách, u nichž mu vznikla povinnost registrovat se u Úřadu a zveřejnit zákonem stanovené údaje na platformě [REDAKCE] a obviněný dosud neměl možnost si zákonné povinnosti osvojit v praxi, má Úřad za to, že nebylo úmyslem obviněného oznamovací povinnosti a zveřejnění zákonem stanovených údajů na internetové stránce nedostát. Úřad má za to, že obviněný jednal v tzv. nevědomé nedbalosti ve smyslu § 15 odst. 3 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky, podle něhož *je přestupek spáchán z nedbalosti, jestliže pachatel nevěděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ač to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měl a mohl*. Tato skutečnost však obviněného nezbavuje odpovědnosti za přestupek, protože volební zákon nevyžaduje zavinění ve formě úmyslu, přičemž podle § 15 odst. 1 věty druhé zákona o odpovědnosti za přestupky *postačí zavinění z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je třeba úmyslného zavinění*.

Úřad dále přihlédl k **přítěžující okolnosti podle § 40 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky**, tj. že se obviněný dopustil více přestupků.

Vzhledem k významu chráněnému zákonem, který byl přestupky porušen a k významu a následku přestupků (viz výše), Úřad dospěl k závěru, že není namístě uložení správního trestu toliko v podobě napomenutí (§ 45 zákona o odpovědnosti za přestupky).

Úřad má za to, že pokuta uložená ve výši 18.000 Kč dostatečně zohledňuje skutečnosti svědčící v neprospěch obviněného (význam zájmu chráněného zákonem, spáchání více přestupků), skutečnosti svědčící ve prospěch obviněného (okolnosti spáchání přestupku) a preventivní funkci správního trestu.

Na základě výše uvedeného Úřad rozhodl, jak je uvedeno ve výrocích I. a II. výrokové části tohoto příkazu.

P o u č e n í

Podle § 150 odst. 3 správního řádu může obviněný proti tomuto příkazu **do 8 dnů** ode dne jeho doručení podat odpor k Úřadu pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí. Lhůta pro podání odporu běží ode dne následujícího po doručení příkazu.

Včasným podáním odporu se příkaz ruší a řízení pokračuje; to neplatí, byl-li podán nepřípustný nebo opožděný odpor. Zpětvzetí odporu není přípustné.

Pokud po podání odporu bude vydáno rozhodnutí, kterým bude obviněný uznán vinným z přestupku, bude mu, kromě správního trestu dále podle § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky uložena též povinnost nahradit náklady řízení stanovené paušální částkou ve výši 1.000 Kč na základě vyhlášky č. 520/2005 Sb.,

o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o paušální částce nákladů řízení, ve znění vyhlášky č. 112/2017 Sb.

Příkaz, proti němuž nebyl podán odpor, se stává pravomocným a vykonatelným rozhodnutím.

Mgr. Ivo Kousal
vrchní rada
vedoucí oddělení kontroly a správního řízení